

Kmetijski list

Glasi „Samostojne kmetijske stranke za Slovenijo“.

Izhaja vsak četrtek.
Naročnina:
celoletno K 25.—
pololetno 13.—
Posamezna številka 1.—

**Kmet, pomagaj si sam,
in svoje stališče v državi
uraynavaj si sam!**

Inserati:
1 mm inseratnega stolpca stane za:
male oglase K 1.—
uradne razglase 150
reklame 2.—

Uredništvo in upravnništvo lista je v Ljubljani na Kongresnem trgu št. 9 (nasproti dvorca).

Seja načelnštva SKS.

bo dne 6. septembra ob osmih v prostorih strankinega tajništva v Ljubljani z običajnim sporedom.

Seja izvrševal. odbora SKS.

bo dne 6. septembra ob devetih v „Mestnem domu“ v Ljubljani. (Obširnejši razglas glej v „Kmetijskem listu“ št. 35!)

Ustanovni občni zbor delniške družbe „Ekonom“

bo dne 6. septembra ob dveh popoldne v vrtnem salonu gostilne „Pri Novem Svetu“ v Ljubljani na Gosposvetski cesti št. 14. Pooblastila za občni zbor so se že vsem deležnikom poslala. Priporočila se, da izbere deležniki iz oddaljenih krajev koga izmed sebe, da gre na občni zbor in za vse glasuje. Če bi kdo slučajno ne dobil vabila, naj vendar vseeno pride na občni zbor ali pa naj da pooblastilo (kar na navadnem papirju) kakemu odposlancu.

O svobodni trgovini.

Naša vladajoča gospoda v Beogradu, ki že drugo leto ogroža državo s svojo strankarsko politiko, je dobila tudi poseben apetit na trgovino.

Ves čas se vse vladajoče stranke bore za tako uveljavljenje načina trgovine, ki služi posameznikom in tem političnim strankam. Stranka očita stranki nakupničenju milijonov za volilne fonde. Zadnji čas očitajo klerikalci demokratom ali liberalcem, da so dosegli svobodno trgovino, ter hočejo dokazati s tem, da je to za nas pogubno... Kmetijski kongres v Beogradu je sklenil poleg drugega odločiti protest proti vladi, češ da ista nima pravice trgovati, ter zahteval svobodno trgovino. To stališče zavzema tudi naša stranka. Mi smo trdno prepričani, da klerikalno stranko prav nič ne briga ljudska potreba: ni potreba konsumenta in ne potreba producenta. Pri vsej tej politiki je šlo klerikalcem za to, da bi ostala „Središnja zadruga“, kateri se je pridružila „Gospodarska zveza“ s milijoni deležev. Z isto zvezo bi potem gospodarili nad nami. Računali so, da ostanejo za vsako ceno na vladi, da dobijo tako vso trgovino v svojo oblast in da zaslužijo narod gospodarsko in politično. „Gospodarska zveza“, ki je bila pred vojsko prav na trhljih nogah, je postala največji vojni dobičkar in kapitalist. Leta 1916. in 1917. je nakupila milijone s pridelki našega vinorejca, lansko leto pa s krompirjem našega kmeta. Kakor se poroča, je plačevala kilogram krompirja po 80 vinarjev, izvažala pa ga je po 2 kroni 20 vinarjev. Gospoda tega vojnodobičarskega podjetja na račun kmeta so se dalje iz pohlepa po dobičku zvezala z liberalnimi močmi, pozabila namen ustanove ter sklenila z državo pogodbo za Auerpergove gozdove za 15 let, kar pa je naša stranka preprečila. Sedaj se tej gospodi toži po „Središnji zadrugi“, ker so se ji zopet prekrizali načrti, ter kriči zoper svobodno trgovino.

Klerikalno časopisje vpije, da bo domače prebivalstvo brez živeža, če se bo prosto izvažalo, in da izvoz ne sme biti prost, češ da se bo s tem podpiralo celo naše sovražnike. Tako se dela za kmeta! Tudi iz sovraštva do tujih narodov naj se prepoveduje izvoz. Kaj je kmetu mari, kdo kupi, njemu je na tem, da proda in denar dobi. Čemu pa je treba gojiti sovraštvo s sosednimi državami? Dolžnost vlade je, iskati dobre odnose s sosednimi državami, posebno s tistimi, ki so odjemalke naših pridelkov. Zdaj je še čas, da se pridobe trgi za pozneje, ko nastane splošna konkurenca s kmetijskimi pridelki. To velja posebno glede Avstrije in Nemčije. Ni več daleč čas, ko nastane splošna gospodarska kriza v naši državi, ako bo vladala gospoda našo kmetijsko državo po svoje. Če ne bo izvoza, bo gospoda ceneje jedla. Kaj zato, če se kmetu spridijo cetali pridelki? Če ne bo imel kam prodajati, bo že prisiljen nam dati za vsako ceno. To stališče zavzema tudi liberalni „Slovenski Narod“.

Mi pa pravimo: Država, preračuni si, koliko rabiš živil do prihodnje letine ter si ista sedaj preskrbi! Za ostalo pa bodi prosta trgovina, prost izvoz! Pravo gospodarstvo posameznika je: Kar ne rabiš doma, skrbi, da prodáš tem bolje! In država je tudi skupno gospodarstvo, ki se mora ravnati po načelih, ki veljajo za posameznika.

Nagradimo poljedelca!

Zadnje čase čitamo vsak hip v raznih časopisih, da bomo imeli letos na tisoče vagonov blaga za izvoz. V kaki meri so ta poročila resnična, ne moremo presoditi, toliko je gotovo, da morajo preostajati za izvoz vsakovrstni pridelki, ker je naša država poljedelska. Tudi finančni minister Stojanović, ki mora biti jako delaven, ker slišimo vedno le o finančnem ministru, in ki je najbrže prevzel tudi posle trgovinskega ministra, o katerem ni ne duha ne sluha, je izjavil, da bo letošnja letina dvignila našo valuto v najkrajšem času med najboljše.

Poljedelec je bil prvi v naši Jugoslaviji, ki se je poprijel resnega dela, prvi, ki je začel zidati dobre temelje naši državi, prvi, ki ni gledal na delavni čas, ki ni poznal razrednih koristi, nego delal za vse tudi takrat, ko so drugi naše najresnejše čase izrabljali v svoje razredne in strankarske namene. Tudi danes vpijejo, da so cene poljedelskih pridelkov previsoke, sami pa višajo svoje zahteve. Kmeta hočejo nagraditi za njegovo pridnost s tem, da zahtevajo nižje cene njegovim pridelkom.

Gospodje ministri se sedaj kregajo in pripravajo med seboj, kdo naj ima koristi od kmetovalčevega dela in truda: ali kaka centrala ali pa kmetovalec sam. Trgovinski minister je hotel ustanoviti nekako zadrugo, v kateri bi vlekle masne dobičke nekaj oseb. Z raznimi centralami imamo žalostne izkušnje. Značilno za to zadrugo je, da se jo brani celo finančni minister, čeravno bi bila ta

* Ta članek je prinesel „Trgovinski list“, ki je začel nedavno znova izhajati v Ljubljani kot tednik.

zadruga popolnoma fiskaličnega značaja.

Ninčičeva zadruga se branijo tudi kmetovalci z vsemi silami. Prevoč so jim v spominu razne centrale in vrhutoga vidijo sedaj pri Centralni upravi, da pozna „ona le velekapital, ker kupuje zrnje le v partijah od 30 vagonov naprej, tako da ne pride v poštev kot dobavitelj Centralne uprave majhen producent, ki ima morda po nekaj vagonov na razpolago. Tak producent mora sedaj prodati svoje blago Židu, ki bo vlekel dobiček pri blagu, za katero se ni trudil.

Pridružiti se moramo finančnemu ministru in našemu pojedleni in istotako zahtevati svobodo trgovino, ker le ta omogoča doseg primernih cen za pridelke našega glavnega poljedelca, ki ima popolno pravico do nagrade za svoje dele. Saj bodo pri tem zaslužili drugi stanovi in poklici, ker bo imel vsak koristi od boljše valute, če je ne bodo naši državniiki sami tlačili s tujo valuto.

Mislimo, da imamo vsi dovolj težav v prehrani tekoni pretekli kampanje, katere so nastale vsled gospodarstva nezmožnega birokratizma. Dovolj imamo tudi številnih pomankljivih naredb in odredb, ki so s svojo nejasnostjo in tudi površnostjo povzročile nepotrebno škodo in sitnosti.

Promet s poljedelskimi pridelki naj bo popolnoma prost, ker le v tem slučaju bo imel kmetovalec primerno nagrado za svoje delo in si bo lahko vsak preskrbel potrebna živila, medtem ko bi razne centrale odjedale kmetovalcu zaslužek, podpirale razne velekapitalistične ljubljence, kvarile promet z življenjskimi potrebščinami in s tem omogočale delovanje verzičnikov in izkoriščanje konsumenta. Konkurenčni boj bo skrbel za to, da bodo cene v trgovini kolikor mogoče nizke.

Kmetijski tabor na Planini.

Oče samostojnega kmetijskega gibanja v naši državi med slovenskimi kmeti.

Dan 22. avgusta nam ostane v trajnem spominu. Naša dična „Samostojna kmetijska stranka“ je sklenila namreč na ta dan pri nas kmetijski tabor. Že rano v jutro so se jele zbirati gruče in množice. Vkljub temu, da se je kazalo slabo vreme, se je od gostoljubne hiše tovariša Pintarja notri do cerkve tesno napolnil ves trg z zavednimi kmeti, vrlimi kmetiaci, fanti in dekleti. Razneslo se je kakor blisk po vsem okraju, da počasti zborovanje voditelj svobodnega kmetijskega gibanja v Srbiji, predsednik „Saveza zemljoradniških zadruga“, g. Mihajlo Avramović. Točno ob enajstih je prispela iz St. Vida z godbo na čelu in pod vodstvom za kmetijsko organizacijo neumorno delavnega tovariša Centriha dolga vrsta udeležnikov iz kozjanskega okraja. Ko je tovariš Drogenik otvoril to veličastno zborovanje in z navdušenimi besedami pozdravil tiščajočo množico v imenu vodstva „Samostojne kmetijske stranke“ ter predstavil očeta našega samostojnega kmetijskega gibanja, katerega so zborovalci burno pozdravili, so bili

izvoljeni za predsednika zborovanja tovariš Jože Špan iz Torupol in za podpredsednika tovariš Centrih iz St. Vida in tovariš Šmid iz Jurklostra.

Govorniki tovariši Urleb, Drogenik in Sanein so rešili prvovrstno svojo nalogo. Ljudstvo je bilo po teh iskrenih govorih splošno navdušeno za našo SKS. Med govori je vladala sveta tišina. Kmetje in kmetice, katere so bile povsem častno zastopane in so vrlo dokazale globoko pojmovanje važnosti organizacije, so za temi govori častno prisegli, zavreči vse medsebojno sovraštvo, zavreči tako hinavski klerikalizem kakor liberalizem ter se trdno okleniti res prave in edine kmetijske stranke. Rešitev iz tega groznega, propad obetajočega kmetijskega gospodarskega položaja je mogoča le v trdni vsekmetijski organizaciji. Kmetje ne smejo biti samo gospodarji dela, ampak oni morajo biti tudi gospodarji uživanja za to delo, kar se bo doseglo samo, ako bodo kmetje tudi odločevali o naši politiki.

Nato se je oglašil k besedi burno pozdravljen čestitljivi starček g. Avramović. Divil se je slovenskim kmetom zaradi stanovskega ponosa in pozival k nepremagljivi vztrajnosti. Dejal je, da se je z veseljem lotil dela za prepored jugoslovanskega kmeta in da je trdno prepričan, da toliko časa ne bo bolje za naš izkoriščani stan v bogati, krasni, veliki naši domovini, dokler ne pride oblast države v roke tistega, ki dela in si pošteno pridobiva, to je v prvi vrsti kmeta in delavca. Vzkliknil je: „Srečnega se bom čutil, če doživim čas, ko bo sedel v parlamentu zares narod, t. j. pripadniki kmetijske in delavskega stanu. Dal Bog, da se to čim preje zgodi! Odvisno je to, dragi seljak (kmet), le od Tvoje trdne volje. Uverjen sem, da ostanete kmetje zvesti svojim sklepom in da se boste iz ljubezni do svoje dece (otrok) stinili vsi slovenski kmetje v SKS, kakor delajo to bratje v Hrvatski, Bosni, Dalmaciji in kakor delamo i mi Srbi. Kmetje vse Jugoslavije bomo z združenimi močmi delali čudeže.“

Solze ginjenosti so se pokazale v očeh očeta Avramovića kakor tudi v očeh hvaležnih poslušalcev, ki so sprejeli te prekrasne, v srce segajoče besede z velikimi ovacijami. Po zborovanju so obsuli kmetje in kmetice govornike, posebno našega veleposlovničnega gosta, jim čestitali in se zarotili, da bodo vztrajali do konca v boju za pravično stvar. Gospoda Avramovića kakor tudi njegovo ljubeznivo gospo soprogo so zborovalci obkolili in ju obsipavali z raznimi vprašanji.

Oba cenjena gosta sta ostala med nami v prijateljskem razgovoru, dokler nas ni godba z našo himno „Lepa naša domovina“, ki so jo vsi odkriti poslušali, povabila v notranje prostore, kjer se je vršila kmetijska veselica. Veselica je potekla nad vse veselo, mirno in dostojanstveno. S tem smo pokazali, da je iskati pravo kulturo med kmeti. Imeli smo bogat srečolov, saljivo pošto in tudi za našo vrlo, vzorno mladino je bilo preskrbljeno s plesom. Med srečolovom se je pripetil ta-le krasen dogodek: Na dražbo je prišla med dru-

gim tudi dobro rejena goska, ki so jo nagajive nagnali na 700 kron, kar je bilo popolnoma prav, saj je bil čisti dobiček namenjen strankinemu tiskovnemu skladu. Zadnjo razliko je plačal g. Avramović. Poleg njega se je gnetla mala, revna kmetijska deklica, katero smo tudi zunaj na zborovanju opazili, ko se je prerivala do govornika, hotela vsako besedo slišati. Oče Avramović je sprejel zaboj z gosko in ga podaril temu dobremu otroku. Deklece se je od veselja razjokalo in vsi smo bili vzradoščeni vsled ljudomilosti čestitega gosta in njegove soproge.

Očetu Avramoviću kličemo: Pozdrav, ki ste ga prinesli od bratskih srbskih kmetov kot njih voditelj, najpresrečneje vračamo Vaš požrtvovalni trud Vam pa hočemo poplačati s tem, da bomo kot en mož delali na to, da bo mogočno vihrala svobodna zelena kmetijska zastava, pod katero se hočemo zbrati vsi, ki od grude živimo! Vsem kmetom in vrlim kmeticam pa kličemo: Vcepite si krasne besede govornikov v srce; zavladajte naj med nami ljubezen in pojdite vsi v boj za našo „Staro pravdo“ po geslu: eden za vse in vsi za enega!

Naši shodi in sestanki.

Protestni shod SKS.

ki bi se imel vršiti dne 5. septembra na Ježici-Stožicah, smo morali zaradi premovanja konj v St. Vidu preložiti na nedeljo dne 12. septembra.

Okrajni shod ali tabor na Pesnici

sklicuje „Samostojna kmetijska stranka“ za dan 19. septembra k Hojniku. Na shodu bodo govorili kmetijski govorniki iz bivše Stajerske in Kranjske.

Kmetje in kmetice, viničarji in kmetijski delavci kakor tudi vsi prijatelji našega gibanja, pridite na zborovanje! Prepričajte se vsi osebno, kaj hočemo in kaj smo. Natančno hočemo pojasniti pogubni položaj države, v katerega nas so privedle gosposke stranke klerikalcev in liberalcev, zakaj je carina, zakaj oviran izvoz in povišane železniške tarife. Pridite na shod vsi od blizu in daleč: žene, možje, fantje in dekleta. Po zborovanju bo veselica na korist strankinega sklada.

Shodi „Samostojne kmetijske stranke“ bodo:

Dne 12. septembra: ob osmih zjutraj v Središču; ob treh popoldne pri Sv. Bolfenku pri Središču.

Dne 15. septembra ob dveh popoldne v Orehovcu (okraj Gorenja Radgona) v gostilni Haložanovi.

Dne 19. septembra: ob osmih zjutraj v Selnici ob Dravi za Selnico, Falo, Ruše in Limbuš.

Dne 26. septembra v Gornji Polskavi.

Na te shode vabimo nele svoje somišljenike, ampak tudi kmete,

ki se prištevajo h „Kmetški zvezi“. Kmetje, pridite, poslušajte in presodite naše delo s svojim razumom! Mi ne potrebujemo nikogar brez lastnega prepričanja.

Govorniški tečaj

se bo začel dne 9. septembra ob devatih dopoldne in bo trajal do dne 14. septembra.

Vsi prijavljeni se zbere v četrtek dne 9. septembra točno ob osmih dopoldne v gostilni „Pri Novem svetu“ v Ljubljani na Gosposvetski cesti, odkoder odidejo v učno dvorano.

Udeleženci bodo obdevali in večerjali skupno. Za prenočišča homo skrbeli. Kdor pa ima v Ljubljani kake znanke in bi mogel pri njih prenočevati, naj jih prosi za to, obenem pa naj nam izporoči, da ne bomo iskali zanj stanovanja.

Pot na tečaju je brezplačen; potne in druge stroške povrnemo.

Pridite točno! Zamuditi ne smete niti enega dopoldneva, ker je za tečaj odmerjeni čas itak prekratek.

Dopisi.

(Globoko pri Brežicah). Dne 22. avgusta je bil tukaj občni zbor podružnice „Slovenske kmetijske družbe“ za občino Globoko, Pišce in Bojsno. „Zvezarji“ so napeli vse svoje moči, da bi tu, v domovju naših posavske prvoboriteljev, uveljavili svojo moč, sledeč in verujoč „Slovenskemu gospodarju“, da v svojem kraju ni nihče prerok. Njih generalni štab je sklenil že dva tedna prej boj na življenje in smrt. G. kaplan Toplak je odšel takoj v ponedeljek — sedem dni pred obnim zborom — na potovanje, hodil ves teden, vsak dan do 11. ali 12. ure ponoči od hiše do hiše, obiskal vsakega člana po trikrat ali še večkrat, agitiral, nagovarjal, prosil, rotil, teroriziral in razdeljeval volilne listke. Zadnje dni zlasti v soboto in v nedeljo, pa so vpregli „zvezarji“ v delo vse svoje rezervo; delovale so vse njih vidne in nevidne moči, njih skope in grabežljive roke so postale radodarne in navdihnjene so bili s tako zgovornostjo kakor Kočvarji na semanju dan. Kolesarji, družabnice, sluga, najemniki in domači sinovi Podvinskih, Gregorevičev in njih zlahte so bili zaposleni za raznašanje volilnih listkov. Bil je na nogah ves „zvezarji“ aparat, kolikor ga eksistira v teh občinah. No, naposled je vendar napočil ta grozni dan, dan obračuna in maščevanja nad „Samostojneži“. (Nekateri so videli že prejšnji večer čudna znamenja v zraku). Že eno uro pred zborovanjem so se zbrali razburjeni generali „zvezarjev“ pred zborovališčem, pristigli prihajajoče člane in jim vsiljevali listke; kolesarji so švigali semintja — vse se je nahajalo v nekem nervoznem stanju kot zadnji moment pred kako ofenzivo. Zmaga „zvezarjev“ jim je bila tako že vnaprej zagotovljena. G. kaplan je že dva dni prej veselja poskakoval in se izražal: „Zmaga je naša, pa če se potem vse Ureke kraje in kobile na glavo postavijo“. (Zelo olikano!) Ob pol treh je začelo pod vodstvom podružničnega načelnika, nadučitelja Tomina, dobro obiskano zborovanje. Pri 3. točki (Nasveti in predlogi za občni zbor družbe) je načelnik opetovano pozival k besedi. Radovedni smo bili, po kaj mislijo poslati „zvezarji“ svojih pet delegatov v Maribor, in čakali smo, da nam to sedaj razlože — pa ni bilo nič. Nato je povzel besedo tovariš Urek, ter razložil pomen in namen družbe, podružnice in občnih zborov, orisal naše obupno kmetško gospodarsko stališče ter stvil resolucije in predloge za občni zbor „Kmetijske družbe“, ki so bili v navdušenjem sprejeti. Tedaj pa se je oglašil k besedi g. kaplan in povedal, da se strinja v imenu „zvezarjev“ s temi predlogi, katero bo „Kmetška zveza“ „takoj uveljavila“. Potem se je pričela volitev. (Medtem so zunaj pod oknom zavzele mesto naročene „družabnice“, da na dano znamenje znage „zvezarjev“ zapoje veselo podoknico. Pripravljeni so bili baje tudi nabasani možnarji, zastave, bakljada i. dr.). Oddanih je bilo 112 glasovnic. „Zvezarji“ so dobili od 19 do 28 glasov, naši pa od 82 do 91. („Zvezarji“ imajo torej toliko glasov

Za staro pravico.

(Iz zgodovine Bleda.)

Krajni odbor in člani „Samostojne kmetijske stranke“ na Bledu so z lastniki posestev ob bregovih Blejskega jezera in z lastniki posestev v sosedstvu vred vložili pri glavnem poverjenstvu za agrarno reformo utemeljeno prošnjo, merečo na to, da bi se pri izvedbi agrarne reforme v Jugoslaviji dala Blejsko jezero in Zeleška planina na Jelovici, zvana „Pečana“, zopet v prvotni posestni stan, kakršen je obstojal v starih časih, dokler niso priseljeni Nemci in nasilni nemški cesarji naših pradedov krivično oropali njih lastniških pravic. Trdno zaupamo v moč in pravicoljubje Jugoslavije, ki bo gotovo svojim slovanskim sinovom vrnila stare pravice brez odškodnine, ker za oropano, ukradeno ali prigoljufano blago vendar nima nikdo pravice zahtevati kakega povračila, četudi so kako tako blago posestvaljivi nemški klativitezi stoletja ali tisočletja brezpravno uživali. Planino „Pečano“ torej Zelečanom in Blejsko jezero z ribami in s plovstvom obrežnim vsem Rečici, Mlinemu, Zelečanom in Gradu ali občini Bledu!

Blejsko jezero, ta nebeški biser Slovenije in svetovnoznano zdravilišče in letovišče, je bilo s svojimi okoliškimi vaščani prej tu, kakor pa so eksistirali tiranski nemški cesarji in njihovi tolovajski eksponenti, graščaki po Slovenskem, ki niso na nič drugega mislili, kakor na to, kako bi najhitreje in najuspešneje uničili Slowence in zasedli njihove domove.

V šestem, sedmem in osmem stoletju po Kristusu so bili naši praočetje še pagani, a imeli so že na otoku Blejskega jezera romarsko svetišče na čast boginje Zive. Tu sem so svobodno romali slovenski kmetje prosit dobrotno boginjo za obili sadež svojim kmetijam; sem so neovirano hodili mladi zakonci priporočat se srečo delemu božanstvu.

Slovenci so bili torej neomejeni gospodarji vsega Bleda z jezerom vred, dokler ni naduti nemški cesar Henrik II. v letu 1004. neopravičljivo podaril graščinsko posestvo z vodami, pozdi in pašo briksenskem škofu Albuinu; leta 1111. pa je bilo še grajsko poslopje s tridesetimi kmeti vred podarjeno škofovemu nasledniku, Adalberonu. Ker nemški cesar Henrik II. nika-

kor ni bil lastnik Bleda, zato ga tudi nikomur dati ni mogel in smel. Obdarovani škof Albuin je prvi neupravičeni in protipostavni posestnik blejske graščine z jezerom vred, za njim pa so prav tako neupravičeni in protipostavni posestniki vsi gospodarji blejskega gradu do današnjega dne. Cesar Henrik II. je postal s to uzurpatorsko daritvijo prvi ropar ali tat. Vsi nasledniki briksenskega škofa Albuina so krivično uživali roparsko blago, če pa so se domačini oglašali proti temu, so bili tepeni, v ječo vrženi ali celo pobiti, tedaj prav po vzorcu švabske kulture.

Tako se je delalo do Lutra. Naše ljudstvo se je hitro oprijelo lutrovskih nauk in lutrovske vere, ker je pričakovalo od teh rešitve iz krivičnega položaja; a bilo je pri tem tako grdo varano, kakor vselej, kadar je imelo opravka z zahrbtnimi Nemci. Zgodovinar Valvazor nam v svoji knjigi lepo pripoveduje o nemški lažiomiki in pobožnih švabskih šegah. Leta 1572. je započela komisija, poslana od ljubljanskega in briksenskega škofa, lutrovskega župnika Kristofora Paschanga s tukajšnje župnije, ki jo je zasedel nato zopet katoliški župnik. V letu 1586. so tukajšnje lutrovske kmete zaprli in jim kmetije enostavno pobrali, a leta 1589. so jim morali vendar posestva plačati, potem pa so jih pogrnali po svetu. Na otoku si je sezidal pobožni samotar Adolf Mihael Weidmann hišo, imenovano „puščava“, v kateri je prebival, dokler ga ni njegov kaplan s pomočjo kmetov preganjal. Tisti čas je bil na otoku stalen duhovnik in ljubljanski škof se je tožaril takrat za briksenskim škofom za pripadnost tega kraja. Nemška gospoda je namreč toliko časa delila med svoje privrženice naše kraje, da naposled že sama ni vedela, čigavi so pravzaprav.

Leta 1858. je prodal škof v Briksnu na Tirolskem blejsko graščino z vsemi pritliklinami in jezerom za 150.000 forintov Viktorju Ruardu. Od katerega je kupila kranjska industrijska družba gozde in planine, Mežaklo, Pokluko, Ribisko in Jelovico, na kateri leži Zeleška planina „Pečana“. Kranjska industrijska družba je prodala nato te gozde in planine kranjskemu verskemu zakladu, v čigar posesti so še sedaj. Grad z jezerom, njivami in travniki pa je prodal Ruard dunajskemu milijonarju Adolfu Muhru v letu 1882. Le-tega sin, Julij Muhr, je po očetu podedoval

blejsko graščino s travniki, njivami in jezerom prodal neki nemški družbi z omejeno zavezo, od katere družbe jo je kupil sedanji lastnik Ivan Kenda.

Četudi je res, da so odšli razni švabski kupci za graščino s pritliklinami neko količino denarja, vendar kako povračilo ni pravično, ker je vsak kupec dobro izbral kupljeno zemljišče in vlekli iz gozdov, rek in jezera mastne dobičke, potem, ker je lesovje pokuhval v oglje ali ga kar tako prodal, rečne in jezerske ribe in rake ter vodno divjačino pa drago razpečeval daleč na okrog; vrhutega je imel še brezplačne delavce, ker so mu morali naši pradedje oddajati bero in opravljati tlako. V novejši dobi je tlaka sicer proti odškodnini odpadla, toda prišli so drugi viri dohodkov v obliki kopelnine, brodarine in veslarine.

Zelesko planino „Pečano“ pa je švabski imetnik graščine dobil na ta način, da je namesto Zelečanov plačal davek od planine na Jelovici. Ker je „Pečana“ prostrana in ponekod zaraščena, je oddajal pašo na njej v najem, kar je še sedaj v navadi, lesovje pa sekal in prodajal.

Istina je, da je sedanji lastnik blejskega gradu Slovenec, kar pa vendar še ne more biti kak razlog za posest jezera ali kaka upravičba za rop švabskih prednikov.

Po latinskem reku „Fiat justitia, pereat mundus“ naj se prizna planina „Pečana“ na Jelovici zopet za izključno last upravičenih posestnikov v Zelečan na Bledu po starem pravu in brez odškodnine, Blejsko jezero z vsemi pritliklinami pa obrežnim vsem Rečici, Mlinemu, Gradu in Zelečan ali občini Bled v neoporečno posest in uporabo brez odškodnine. Ker že veljavni vodni zakon priznava lastninsko pravico obrežnim posestnikom do sredine vode in ker so omenjene vasi v posesti vsega zemljišča krog in krog jezera, zato je njihovo tudi celotna jezero.

Vemo, da bi od degeneriranih Habsburžanov in njih budalastihi švabov nikdar ne bili dosegli svojih pravic. Nasprotno pa smo ravno tako trdno prepričani, da nam bo naša domača država, za katero živimo in umrjemo, radevoljno ustregla ter osrečila nas in naše otroke.

Mihael Poklukar.

kot mi — samo številke morajo narobe obrniti.) Izvoljeni so bili: Jože Molan, župan na Globokem, Jože Kostanjšek, župan v Pišceah, Vinko Vogrinec, župan v Bojsnem, Ivan Kostevec, posestnik v Pišceah in Ivan Urek, posestnik na Globokem. Zabele in smeja je bilo med debato dovolj. Za dobro voljo so skrbeli „zvezarji“, ki so se sicer zelo kislili držali. Eden njihovih kandidatov si je celi dve uri neprestano grizel nohte in odnesel gotovo vse ogrizene prste domov. Druga nesreča pa se ni prigodila. Tovariš Urek se je v imenu izvoljenih delegatov zahvalil za zaupanje in poudaril, da se bomo i vnaprej borili za povzdigo in pravice kmetškega stanu, četudi bi pokala grom in strela in padale po nas skale in goreče žvoplo. Mi gremo naprej pod svojo zmagovito zeleno zastavo. Z velikim navdušenjem so se zborovalci razšli mirno in veselo. — Značilno za naše „zvezarje“ je, s kakšno zahrbtnostjo, s kakim hinavstvom in s kakimi lažmi so delovali in agitirali pred zborovanjem. Da bi ujeli več kalinov, so obljubili mnogim, da jih bodo volili za delegate. Lagali so nadalje, da bo voljen ves odbor podružnice in zopet obljubili desetim članom, da jih bodo volili v ta odbor. Da bi ljudje ne laži raje verjeli, so celo delili zadnje dni listke s temi desetim odborniškimi kandidati. Najlepše pa je to, da so med te kandidate postavili na prvo mesto kot načelnika g. nadučitelja Tomina (brez njegove vednosti!), ki so ga dva tedna poprej napadli v „Slovenskem gospodarju“ kot nevarnega liberalca in mu očitali vsakojake stvari. (Nas pa napadajo z prične in po listih, da smo v zvezi z liberalci in zato — brezverci). Vkljub temu, da je te zvijačne laži-listke z odborniškimi kandidati raznašal po hišah tudi g. kaplan v družbi z ml. Gregorevičem, je pri zborovanju na tozadevno očitano tovariš Ureka zanikal, da tega niso oni naredili itd. Tudi g. Podvinski, ki je že enkrat prisegel pri sodišču, da ni pri „Kmetški zvezi“, mu je priskočil na pomoč in hotel stvar utajiti. Šele ko je tovariš Urek energično apeliral na njegovo čast in poštenje kot duhovnika, ki se drzne pred tolikim občinstvom in tudi pred tistimi, katerim je sam izročil listke, tako nesramno lagati, je spokorno in jedljuje priznal, da so storili, kar se jim očita. Vse to je tako vplivalo na navzočne, da bi „zvezarji“ danes od tistih 28

volilcev, ki so jih v tolikem potu svojega obraza sprevili skupaj, ne dobili niti 10. Mnogo njihovih volilcev se je izrazilo domov grede: „Hvala Bogu, da je tako izpadlo! Nas so bili čisto zmešali in prisilili, da smo oddali njih listke.“ Najprej pa se jih sramuje priznati, da so bili na strani te družbe, ki je odšla z zborovališča blamirana do skrajnosti z dobro izkušnjo, da ima laž kratke noge in da pri našem ljudstvu ne izda več nobeno nasilstvo in hinavstvo in najsi prihaja od kjer hoče. Mi poudarjamo vedno: „Bolj ko boste lagali, prej vas bo ljudstvo spoznalo!“ — Navzočni član.

Pokrajinske vesti.

(Naša pokrajinska vlada) se je preosnovala v toliko, da je prevzel notranje poverjenstvo vsoučilišni profesor dr. Leonid Pitamic, pravosodstvo dr. Gregor Žerjav in socialno politiko dr. Vladimír Ravnihar.

(Pomilostitve.) Regent Aleksander je v spomin na svoje bivanje v Sloveniji pomilostil veliko kaznjencev. Tako je bilo iz jetnišnice ljubljanskega deželnega sodišča izpuščenih 62, iz mariborske kaznilnice pa 56 kaznjencev.

(Občinski volilni red za Slovenijo) se predloži še enkrat v pregled ministrskemu svetu. Najbrže se izpremena določbe glede ženske volilne pravice. Zahtevamo, naj se že vendar konča zahrbtno mešetarenje ter se čim prej razpišejo volitve.

(Število volilcev v Ljubljani) je bilo zadnjič napačno navedeno. Vseh volilcev je po prvotni sestavi volilnih imenikov 25.419, in sicer 10.861 moških in 14.558 žensk. Odločevalo bodo torej pri občinskih volitvah v Ljubljani ženske.

(„Slovenski gospodar“ in „Ekonoma“). „Slovenski gospodar“, najumazanejši list, hoče na vsak način obdržati kmeta še dalje v sužnosti. V ta namen se poslužuje vseh mogočih in nemogočih sredstev proti naši stranki. Zda pisari, da se kmetije puntajo, češ da so jim nabiranci zapravili delnice. To je dobro premisljena laž, kajti delnice so še vse pri Jadranski banki nedotaknjene, potrdila o vplačilih v obliki delnic se bodo pa izdala po ustanovnem obnem zboru. Za dotičnike, ki niso sami poslali s čekom denarja za delnice, ima skupno potrdilo pošiljatelj, katerega se se delnice plačale. Po obnem

zboru se bo vse pravilno uredilo. Kdor misli, da se mu godi krivica ali kdor želi tozadevnega pojasnila, naj piše na strankino tajništvo v Ljubljani. Na pisavo umazanega, protivrskega „Slovenskega gospodarja“ naj pa nihče nič ne da!

(Kaj nameravajo klerikaleci?) V krško-kostanjeviškem okraju je hujškal bivši jurist in lekenatar Marincšek k očitnemu uporu proti edinstveni državi in vladnim odredbam. Končno so ga pa le zaprli. A v zaporu je priznal, da njegova (klerikalna) stranka trdno pričakuje, da bo še ljudstvo glasovalo, ali naj imamo kraljevino ali republiko. Ker je njegova stranka odločno za republiko (katere predsednik bi naj postal najbrž dr. Šusteršič!), zato mora napeti vse sile, da bodo gospodarji v občinah samo klerikalci, ker bodo najbrž obdane vprašane, kakšno vladavino si žele Slovenci. — Kako neki si ti ljudje mislijo obrambo take Slovenije zoper laško in nemško požrešnost?

(Grozi nam nova zadolžitve.) Sovražniki kmeta nam kaj radi očitajo, da smo si kmetje v splošnem med vojno opomogli, ker so — seveda ne vsi — poplačali vknjižene dolgove. Toda naši ministri že poskrbe, da se bodo kmetije zopet zadolžile. To bo provzročil posebno novi finančni zakon, ki je prinesel ogromno zvišanje pristojbinskega in zemljiškega davka. Zvišanje takozvanih procentualnih pristojbin pomeni pravcato prisilno oddajo premoženja. Že dosedaj so bile te pristojbine visoke, posebno ker moramo plačevati pri odplatah pogodbah tudi neopravičeni, zelo visoki davek od priprastka. Proti novemu finančnemu zakonu so v finančnem odboru ugovarjali zastopniki vseh strank, toda ministrski svet je vkljub temu zakon uveljavil potom naredbe, kar je popolnoma absolutistično. Odgovorni so torej ministri. Tako se ne gradi in ne utrjuje država, ki jo tvorijo po ogromni množini kmetje. Obračun pride z volitvami!

(Podražanje premoga in vožnje po železnicah) je prineslo vseplošno novo draginjo. Ne pozabimo, kdo je temu kriv! Podražanje premoga je dovolila deželna vlada pod predsedstvom dr. Brejca. Zaradi podražanja premoga je nato dr. Korošec podražil vožnjo na železnicah. A to podražitev izrabljajo razni verižniki in ljudski krvosesi, da sploh draže vse predmete. Protestirajmo na vseh shodih in sestankih proti takemu gospodarstvu ter poučujmo ljudstvo

da se pri prihodnjih volitvah za vedno odkriža takih nesposobnih činiteljev.

(Revščina naših železnic.) Državne železnice dolgujejo južni železnici izza zadnjih šestih mesecev nad 40 milijonov kron. Južna železnica je vsled tega s 1. septembrom ukinila medsebojni obračun z državnimi železnicami, to je za pošiljatve, ki so namenjene na katero postajo državnih železnic, a se oddajo na južni železnici, se mora pristojbina za vožnjo po južni železnici naprej plačati. Južna železnica tudi ne prevzame blaga s povzetjem in predumji za postaje državnih železnic. Splošno se opaža, da ministrstvo za promet popolnoma zanemara promet na naših progah, čeprav je predstojnik tega ministrstva Slovenec dr. Korošec. V Srbiji, Bački in Banatu ne pogrešajo toliko železnic, ker imajo na vse strani vodne veze. V Baji natovori dnevno do 800 vagonov žita, ki se izvažajo po Donavi v Avstrijo, Nemčijo, Čekoslovansko itd.

(S podražanjem železniških voženj) je najhujše udarjen kmetški stan. Ker kmet ne more nikamor s svojimi pridelki, zato jim cene padajo. Nasprotno pa se vsi izdelki, ki jih mora kmet kupovati, silno podražijo, preden pridejo do njega. Uradniki, delavci in vsi drugi za delo plačani sloji bodo dobili povisane plače vsled draginje, le kmet bo od vseh strani tepen.

(Kdo je podražil železnice?) Vsak količak razumen človek ve, da o cenah na železnicah odločuje le železniški minister, ki je sedaj duhovnik dr. Korošec. Samo „Domoljub“ misli, da so njegovi naročniki in bralci tako omejeni, da mu bodo verjeli, da podražanje ni zakrivil dr. Korošec, temveč finančni minister.

(Naših železnic se izogibajo.) Avstrija dobiva zadnje čase ogromne pošiljatve ameriške moke, vsega skupaj čez 200.000 ton. Ker pa so se naše železnice podražile, vozijo iz Trsta moko po italijanskih železnicah preko Pontebe.

(Dr. Korošec odstopi?) Zadnje čase se zdržuje vest, da hoče minister dr. Korošec odstopiti. Z ene strani se navaja kot vzrok to, da mu finančni minister ne dovoli potrebnih kreditov za železnice, z druge strani pa zopet, da se hoče dr. Korošec iz zdravstvenih ozirav odtegniti za nekaj časa političnemu življenju, ker je zbolel ter se vrnil v Beograd. Dr. Korošec ne dovoli železnicam, da bi izvažale

določene količine pšenice in koruze ter grozi, da s 1. septembrom ne izplača železničarjem plač, ako ne dobi kredita, kar bi pomenilo brezplačno zopetni štrajk na železnicah.

(Invalidi,) ki potrebujejo napravo protez, naj se obračajo naravnost na vodstvo državnih proteznih delavnic za Slovenijo v Ljubljani. Prošnjo mora pristojno županstvo potrditi v tem zmislu, da je prosilec

res vojni invalid. Prošnjo se rešijo na ta način, da dobi prosilec pozivnico ter se brezplačno pripelje po železnici v Ljubljano.

(Griza) razsaja zadnje čase po mestih in na deželi. Zdravstveni odsek je izdal navodila, kako se ubranimo razširjanju te nalezljive bolezni. Glavna stvar je stroga snaznost. — V Zireh je v enem tednu pobrala griza 40 oseb.

(Za mladoletne kaznjence) se nastavijo v Ljubljani in Novem mestu posebni učitelji.

(Nove meščanske šole) se ustanove v Slovenjgradcu, Velenju, Trbovljah, Zagorju in na Jesenicah.

(Kaj je tudi vzrok bega z dežele v mesto?) Z ozirom na naš tozadevni pred kratkim priobčen članek nam piše kmetski mladenič iz Belokrajne, da je največkrat politikujoča duhovščina kriva, da se mladi ljudje izseljujejo. Ako kmetski sin ali kmetiška hči količkaj samostojno mislita ter ne marata vstopiti v razna klerikalna društva in različne klerikalne organizacije, nahujska politikujoča duhovnik starokopitni starši proti lastnim otrokom. Značajni mladenič ali neustrašena mladenka, ki se ne pokloni, nima več obstanka in miru doma ter se, četudi s krvavečim srcem, izseli. — Ravno tako gonijo starokopitni, pod duhovskim vplivom stoječi starši otroke z doma s tem, da trmasto določajo sinu nevesto ali hčeri ženina, češ, ako te ali tega ne vzameš, nimaš od nas ničesar pričakovati. — Starši, ki hočete ohraniti dom svojim otrokom, ne poslušajte hujskarij, a pustite tudi polnoletnim otrokom, da smejo izbirati po svojem srečju!

(Premovanje konj v št. Vidu nad Ljubljano.) Konjerejski odsek št. 1 „Kmetijske družbe za Slovenijo“ je v svoji seji dne 17. avgusta sklenil, za ljubljanski okraj prirediti poleg premovanja konj v Škofljici, tudi premovanje v št. Vidu nad Ljubljano. To premovanje, na katerem se bodo premovali konji toplotne in mrzlokrotne pasme, se vrši dne 5. septembra ob 3. uri popoldne.

(Kočevski Nemci) so se začeli izseljevati v Ameriko. Nekateri dan jih odide čez 100. Kot vzrok navedajo, da jim nove razmere ne ugaajajo.

(Mostnina) čez most v Krškem je odpravljena za pešce. Naj bi se storilo isto povsod, ker mostnine so zastarale naprava.

(Na Vipavskem) je letos mnogo sadja, toda kupcev ni, ker je izvoz v Ljubljano zabranjen. Tudi vinška letina prav dobro kaže, razen tega pa imajo Vipavci še dosti starega vina, a zopet manjka kupcev. Italija ima sama odveč vina in sadja.

(Obrotni Vestnik) v svoji zadnji številki napada kmete, češ da so se razdružili in jih šteje med industrialne milijonarje. Gospod Rebek! Ali se hočete šaliti s kmetom, ali ste res tako naivni? V blju proti osemurnemu delavniku najdete vedno tudi kmeta-trpina, ki dela od zore do trde teme, nosi vse posledice grozne druzine, toda za delo svojih rok dobiva namesto plačila najhujši bič slavnega verižniškega urada, ker mu znižuje cene njegovih pridelkov. Prijatelj Rebek! Poprej, ko take budalosti napišete, pridite pogledat, kako nam dobro gre, ko bomo pod gospodarstvom zajedalskih ministrov vsi skupaj propali. Ne delajte si sovražnikov tam, kjer bi mogli iskati zavetnikov!

(Seminar) za kmetijsko-gospodinske učiteljice se odpre na kmetijsko-gospodinski šoli v Marjanišču v Ljubljani s pričetkom novega šolskega leta, to je dne 15. oktobra t. l. V seminar, ki je enoleten, se sprejmejo ljudskošolske učiteljice, ki so kmetskih staršev, ki delujejo zunaj na deželi in ki imajo že večletno prakso. Za oskrbo v Marjanišču jim bo plačevati za enkrat po 660 K mesečno. Prošnjo za sprejem je vlagati najkasneje do dne 10. septembra t. l. z navedbo starosti, stanu staršev, dovršenih šol in dosezanega delovanja. Za potrebne šolske dopuste bo v seminar sprejetim učiteljicam prosilo poverjenstvo za kmetijstvo.

(Ptujski list) je prinesel sledečo lojalno popravo: Ob naznanilu smrti Ludovika Kresnika iz Orešnicev nam je po neljubi pomoti zdrknula oznaka „samostojne“ v isto vrsto s „stajercijane“. Bila je lepa stran pokojnikova, da se je v naši državi oklenil „Samostojne kmetijske stranke“. Ta stranka ni sicer združena z našo JDS, toda bori se z „Narodno-socialno stranko“ vred kakor JDS, za svoboden in pošten napredek našega naroda.

(Kmetijsko gospodarstvo v Slov. goricah) je začelo iti rakovo pot. V posojilnice ne prihajajo več vlagatelji, temuč le taki, ki iščejo posojil. Kmetje imajo dovolj sadja, toda kupcev ni. Marsikateri kmet, ki je v stiskah, bi prodal jabolka celo po 40 vinarjev kilogram. Na sejne pri-

ženejo znanim živino, ker kupeči ponujajo le po 7 kron za kg žive teže. Glavno krivdo nosijo trmasti Nemci, ki ne dovolijo prevoza po železnici proti Špiljam ter hočejo izsiliti od naše države velike gospodarske ugodnosti. Naša vlada bo morala nujno nekaj ukreniti v pomoč našemu kmetskemu prebivalstvu.

(Nemci nas zavidajo.) Nemški časopisi pišejo o bogati letini v Jugoslaviji, ki jo cenijo na 30 milijard dinarjev, dočim imamo vsega državnega dolga le štiri milijarde, a papirnatega denarja kroži samo tri milijarde.

(Italijani o Jugoslaviji.) Italijanski listi hujkajo vlado, naj proglasi Reko za neodvisno državo ter izvede londonski pakt. Listi pišejo, da se ni treba bati Amerike, še manj pa Jugoslavije. Jugoslavija bo samo zagrozila po svojih časopisih. Položaj v Jugoslaviji je težaven, ker morajo Jugoslavlani stati na straži proti Albancem, Črnogorcem in Madžarom. V notranjosti kraljevine je vse v neredu. Tudi z vojaškega stališča se jim ni treba ničesar bati. Jugoslaviji primanjkuje topništva in municije.

(Ljudsko glasovanje) na Koroškem bo dne 10. oktobra t. l. Na dan glasovanja bo prepovedano vsako točenje alkoholnih pijač.

(Kaj nameravajo Italijani?) Zadnje čase pošilja Italija veliko vojaštva na koroške meje. Posebno mnogo je novega vojaštva v Beljaku in Celovcu.

(Ali je res vse podkupljivo?) Po vsem Prekmurju so gozdovi last madžarskih milijonarjev, grofov in baronov. Ljudstvo nujno potrebuje les za popravilo stavb in za kurjavo. Naša vlada je stavila madžarske lastnike gozdov pod nadzorstvo ter razveljavila vse stare pogodbe med lastniki gozdov in raznimi lesnimi tvrdkami. Med temi je bila tudi pogodba, ki jo je leta 1912. sklenila židovska tvrdka Hirschler s knezom Esterhazyjem za 25.000 m² obdelanega stabnega lesa po 14 K. Dasi je tvrdka prezirala vladno naredbo ter neprestano sekala, je sedaj namesto kazni dosegla v Beogradu, da ji stara pogodba obvelja ter bo posekala in odpeljala 25.000 m³ lesa za slepo ceno 350.000 K, dočim bi bil danes ta les vreden 65 milijonov kron. Zidovska tvrdka je bogata in pozna današnje navade, zato je v Beogradu dosegla dobiček čez 60 milijonov. Prekmurški reveži pa ne dobijo niti odpadkov.

(Kakšnih šol) si žele prekmurški klerikaleci? Prekmurški klerikaleci zahtevajo pri višjem šolskem svetu, naj se odpravijo vsi učitelji, ki so prišli iz naših pokrajin, češ da so to sami liberalci. O šoli in učiteljih naj odločnje le ljudstvo, to je duhovniki. Šolske knjige morajo biti spisane le v domačem narečju. To bi bila lepa kultura, ako bi vsaka pokrajina uvedla v šole svoje narečje!

(Srbi o slovenski „Samostojni“.) „Selo“, glasilo „Saveza zemljoradnika“, je prineslo iz peresa Stevana Jakšiča nad vse simpatična članka „Seljaški pokret v Sloveniji“, ki opisujeta našo samostojno organizacijo. Proti koncu pravi članek: „Mnogo nankov bi mogli mi, ostali Jugoslavlani črpati iz življenja tega žilavega našega plemena Slovencev. Moj namen je bil, opozoriti naš svet na bratsko organizacijo ter ga obvestiti o zelo važnem, zelo dobrem in časom primernem gibanju“. K člankom se še povrnemo. Pisec obeta, da opiše prihodnjic kak naš velik tabor.

Politične vesti.

(Volitve v parlament) so končno določene na nedeljo dne 28. novembra. Dne 1. decembra, t. j. na narodni praznik, ali pa dne 6. decembra se bo že sestala konstituenta k prvi svoji seji.

(Izid občinskih volitev v Srbiji.) „Politika“ poroča, da so se občinske volitve v Srbiji končale z nastopnim izidom: Radikalci so dobili 594 občin, demokrati 574, neopredeljeni 150, poljedelci 68, komunisti 37, liberalci 35, sporazumna lista demokratov in radikalcev 32, republikanci dve občini. Pripominjamo, da se naša bratska stranka v Srbiji ni uradno udeležila občinskih volitev. (Beograd se ne izroči komunistom.) Kakor znano so pri občinskih volitvah v Beogradu zmagali ko-

munisti. Ker pa so izvoljeni odbor-niki prisegli s pridržkom, da ostanejo zvesti komunističnemu programu, je ministrski svet sklenil, da se občinska uprava ne izroči komunistom, temveč se razpišejo nove volitve.

(Balkanska zveza.) V kratkem se začno pogajanja med Bolgarsko in Grško, da tudi te dve državi pristopita k balkanski zvezi, ki se imenuje „mala antanta“.

(Rumunski kralj) pride v Beograd zaradi ustanovitve balkanske zveze.

(Albanci kličejo Italijo na pomoč.) Zadnje čase so albanske oborožene tolpe prekoračile meje naše države in ropale ter morale. Ker je naša vojska roparje pošteno nabila in vrgla nazaj čez mejo, so poslali Albanci italijanski vladi bridko pritožbo s prošnjo za pomoč. Ker so bili albanski roparji oboroženi z italijanskim orožjem ter so jih vodili italijanski častniki, je jasno, da stoji za njimi zopet spletkarska Italija.

(Francoski načrti.) Prejšnji teden je bil francoski vrhovni general Joffre v Beogradu. Baje hoče ustvariti vojaško zvezo med Madžarsko, Rumunijo in Jugoslavijo, da bi se združeno s poljsko armado zadal Rusiji odločilen sunek. Ljudstvo v Jugoslaviji v kaj takega nikoli ne privoli.

(Nemški delavci proti vojni.) V Fürstenfeldu na Štajerskem so delavci uničili 28 torpedov in štiri pomorska letala, ker ta vojni material se je hotel odposlati antanti za vojsko proti Rusiji.

(Habsburžan ogrski kralj?) Ameriški časopisi poročajo, da sta Francija in Belgija privolili, da zasede Karel Habsburški ogrski prestol. Temu nasprotujeta le Italija in Jugoslavija.

(Socialistična vlada na Rumunskem.) Vlado je prevzel socialist Florescu, ki je sestavil popolnoma socialistično ministristvo.

(Boljševiška sodba.) Trockij je dal ustreiti 17 generalov in 52 štabnih častnikov, češ da so zakrivila ruski poraz v bojih s Poljaki.

(V poljsko-ruski vojski) se je zgodil preobrat. Rusi, ki so že resno ogrožali Varšavo, se morajo na vsej fronti umikati. Poljsko protiofenzivo vodijo tako uspešno francoski generali.

(Nove skrbi antanti) delajo sedaj Poljaki, ker drvijo za boljševiki čez meje, ki jih je določila mirovna pogodba med obema državama. Antanta je Poljake resno pozvala, naj se drže pogodbe.

(Mednarodno zborovanje poljedelskih delavcev) je bilo nedavno v Amsterdamu. Zastopanih je bilo nad dva milijona poljedelskih delavcev, in sicer iz Anglije, Nemčije, Avstrije, Italije, Bolgarije, Švedske, Skotske in Nizozemske. Zborovalci so ustanovili mednarodno zvezo poljedelskih delavcev.

(Mala antanta) se imenuje ravnokar sklenjena zveza med Češkoslovaško in Jugoslavijo. Skoraj gotovo pristopita k zvezi še Rumunija in morda tudi Avstrija. S tem smo antanti prekrizali račune, ker je hotela napraviti takozvano donavsko konfederacijo, t. j. zvezo srednjeevropskih držav ob Donavi ter obnoviti vladu Habsburžanov. Slep pokorščino smo mali narodi odpovedali antanti že s tem, da so naše države odrekle sodelovanje pri rusko-poljskem sporu.

Gospodarstvo.

(Važno za našo valuto.) Finančni minister je odredil: 1.) Izvoz našega blaga se naj plačuje v našem in ne tujem denarju; 2.) devizna centrala se odpravi; 3.) uvozna carina se revidira ter se zmanjša za nekatere potrebne predmete; 4.) uvoz luksurióznega blaga se omeji; 5.) za tuje valute se določi sledeči kurz: 100 francoskih in belgijskih frankov = 150 dinarjev, 100 lir = 105 dinarjev, 100 švicarskih frankov = 308 dinarjev, 1 dolar = 20 dinarjev, 100 čehoslovaških kron = 40 dinarjev, 1 angleški funt = 80 dinarjev.

(Zakon o prosti žganjkuhi) za domačo porabo še vedno ni potrjen, dasi je bilo ministristvo nanj ponovno opozorjeno.

Kmetski praznik na Bledu!

Dne 8. septembra pokitimo vsi kmetje in vse kmetice na Bled.

Na merodajna oblastva smo se obrnili za posebni vlak in za polovično vožnjo v istem kakor tudi v vseh rednih vlakih južne in državne železnice, ki bodo vozili dne 7., 8. in 9. septembra v Ljubljano in na Bled ter nazaj.

Udeležniki bodo morali plačati na državni železnici celo vožnjo do Ljubljane, odnosno do Bleda, nazaj pa se bodo z našimi legitimacijami vozili brezplačno.

Dotičniki, ki se bodo vozili po južni železnici, pa bodo dobili polovične vozne listke za tja in nazaj takoj, ko se bodo izkazali z našimi legitimacijami, ki jih udeleženci praznika prejmejo pri svojih krajevnih odborih.

Južna železnica nam je polovično vožnjo že dovolila, ministristvo za promet pa nam glede znižane vožnje po državnih železnicah še ni pisмено odgovorilo, a izporočilo smo dobili, da se je naši prošnji ugodilo.

Za dobre zveze se bo tudi skrbelo.

Pozor!

Vsako mora pred povratkom z Bleda dobiti na zadnjo stran legitimacije poleg potrdila, da se je udeležil našega praznika, tudi še podpis in overenje stranke, ker drugače izkaznica za vožnjo nazaj ni veljavna. Podpisi in overenja (žigi) se bodo dajala na veselici na posebnem, vsakomur vidnem prostoru. Skrbite torej pred povratkom, da dobite žig na legitimacijo.

Spored kmetijskega praznika na Bledu:

- 1.) Ob 10. uri popoldne sv. maša na blejskem otoku, potem ogled Bleda, vožnja po jezeru itd.
- 2.) Ob 2. uri popoldne slavnostni sprevoz skupin iz kmetskega življenja v „Zako“ na tekmovalni in veselilni prostor. Slavnostne skupine (na voze) se zbirajo in urede do 2. ure od Jeklarja de Blejskega doma na Bledu, nato odhod v „Zako“. Drugi udeležniki praznika pričakajo slavnostni sprevoz v „Zaki“. Za najlepšo in najoriginalnejšo skupino je razpisana posebna blejska nagrada v znesku 1500 K.
- 3.) Javen manifestacijski shod, na katerem bodo nastopili kmetski govorniki.
- 4.) Ob 4. uri popoldne tekma narodnih noš in skupin ter konjska in vozovna dirka. (Spored te prireditve glej spodaj!)
- 5.) Po končani dirki kmetska veselica s prosto zabavo in plesom na krasno razsvetljenem plesišču. (Za plesišče morajo plesalci plačati enkratno vstopnino v znesku 12 kron, plesalkam je vstop prost.)

Na veselici bo preskrbljeno za različna okrepčila, vendar pa se priporoča, da prinese udeležniki naše prireditve jedila tudi s seboj, ker naval bo velik.

Pri prireditvi bo svirala godba dravske divizije.

Spored za tekme narodnih noš ter za konjsko in vozovno dirko.

A. Tekma:

- 1.) za najlepšo in najprilnejšo vnanjost živali (konj in kobil); tekmeči v narodnih nošah; jahajo ali vozijo enkrat okoli v koraku, drugič v diru;
- 2.) za najlepšo opremo (enovprežni ali dvovprežni težki voz); tekmeči v narodnih nošah; vozi se enkrat okoli do polovice poti v koraku, ostalo v diru;
- 3.) za najlepšo narodno nošo; tekmeči obeh spolov: na konjih ali na voze; enkrat okoli, in sicer korakoma;
- 4.) za najlepšo skupino narodnih noš (moški in ženske skupaj); enkrat okoli na voze, in sicer korakoma.

Zmagovalcem pri točkah 1. do 4. se bodo priznale po štiri nagrade, in sicer vsaka prva v znesku po 400 K, druga po 300 K, tretja po 200 K in četrta po 100 K.

B. Po tekmi odmor, med katerim bo manifestacijski govor.

C. Dirka:

- 5.) z mrzlokrovnimi živalmi, enovprežno, z „bagerlom; dvakrat okoli;
- 6.) s toplokrovnimi živalmi kmetske rabe, enovprežno; dvakrat okoli; z vozom „zapravljivkom“;
- 7.) z mrzlokrovnimi živalmi, dvovprežno, z lojtrskim vozom, na katerem je skupina narodnih noš; dvakrat okoli. (Gleda naj se na to, da bodo konji dobro sparjeni!)

Vozniki (moški ali ženske), morajo biti v narodnih nošah!

Zmagovalcem pri točkah 5. do 7. se bodo priznale nagrade, in sicer vsaka prva nagrada v znesku 1000 kron, druga nagrada v znesku 500 kron.

Konji, ki dirkajo nad 100 metrov v skokih, se od tekme izključijo! Nagrade se razdelijo po končani dirki.

Navodilo: Tekmovalci se zbirajo v ozadju dirkališča v „Zaki“ in se po vsaki dokončani poti vsake posamezne točke zopet vrnejo tja nazaj.

* * *

Cene prostorom za gledalce: sedež na tribuni 20 kron, vsi drugi prostori po 4 krone.

Naši pristaši imajo izvzemši na tribuno prost vstop. Izkazati se jim je s „Vzprejemnim listom“, ki so ga prejeli od krajevnega odbora ob vstopu v našo stranko.

Kdor želi dobiti sedež na tribuni, naj si ga kupi pravočasno pri tovarišu Antonu Vovku na Bledu št. 91!

V predprodaji se bodo dobivale vstopnice v več blejskih trgovinah in tudi na veselilnem prostoru v „Zaki“ do pričetka sporeda.

Reditelji bodo imeli na levem rokavu zelen trak. Njihovim odredbam se je zaradi čim boljšega reda brezpogojno pokoriti.

(Brzjavljene dražje.) S 1. septembra se je zvišala pristojbina za brzjavljene od 10 na 12 par za vsako besedo. Najmanjša brzjavna pristojbina je dva dinarja (8 kron).

(Drobiž) po 5, 10 in 25 par dobimo v najkrajšem času. Kujejo ga v neki dunajski tvornici. Tvornica ga izdela na dan po 10.000 kg. Vsega drobiža bo za 30 milijonov dinarjev.

(Popotni pletarski tečaji) se ustanove po vsej Sloveniji. Občine in interesentje, ki žele takih šol, naj se obrnejo na „Vodstvo pletarskih tečajev“ v Ljubljani (poverjenišvo za uk in bogocastje).

(Boj draginji.) Ministrski svet je prejšnji teden razpravljal o naraščajoči draginji. Govorilo se je tudi o odpravi osemurnega delavnika in o izjemnem zakonu proti štrajkom.

(5 do 6 žrebcev.) prvovrstnih enoletnih in dvoletnih toplokrvnih, ki imajo popolnoma dokazan rod po materi in očetu, se kupi. Ponudbe sprejema državna žrebčarna na Selu pri Ljubljani.

(Cena pšenice) iz Banata je poskočila za 1 K 80 v pri kilogramu, ker velja povišana tarifa na železnih 18.000 kron za vagon.

(Cene vinu) v Banatu in Hrvatski padajo ter je bilo prejšnji teden dobiti dobro staro vino po 12 kron, srednje dobro pa po 10 kron liter. Če pa računamo za dovoz v Slovenijo 2 kroni pri litru, tedaj vemo, da mi liter vina izpod 14 kron ne bomo oddajali.

(Žito iz južne Rusije.) Med Ukrajino in Donom je še toliko lanskega žita, da ga morejo izvoziti za 15 milijonov kvintalov.

(Cene premogu) so se znižale na Nemškem za 90 do 180 mark pri vagonu. Pri nas pa so se istočasno strahovito zvišale. Kje je dobro gospodarstvo?

(Nemčija nam ponuja svoje industrijske izdelke.) Ker smo točno plačevali v Nemčiji naročene avtomobile in železniške vozove, je berlinsko trgovinsko društvo ponudilo našemu finančnemu ministru brezobvezne kredit za milijon mark.

(Izvoz soli iz Poljske) ponuja poljska država naši kraljevini za določeno količino našega žita.

(Zveza mlinarjev) je zahtevala od vlade, naj se v bodoče dovoli izvoz le zmletih izdelkov, nikakor pa ne zrnja, ker le na ta način se bodo varovale koristi mlinov in njihovega delavstva.

(Cene letošnjemu hmelju) so na Nemškem od 2200 do 3000 mark za 100 kg, torej okrog 5000 naših kron. (30.000 vagonov lesa) se nahaja v Sloveniji, ki pa se ne more izvoziti vsled pomanjkanja vagonov.

(Veliko tovarno) za bencin in razno olje, ki se rabi v industriji, začno graditi še letos v Beogradu.

(Izvoz drv na Grško) bi lahko prinesel naši državi milijone, ker Grška potrebuje velike množine drv. Toda ni mogoč, ker obvladujejo morje Italijani.

(Pri izvozu alkoholnih pijač) se je izkazala naša vlada popolnoma nezmožno. V naši državi imamo več tovarov za špirit, toda na izvoz spi-

rita je naložila vlada 40 kron carine pri litru. Imeli smo velike množine pokvarjene koruze, na katero se je naložila prav neznatna carina, tako da so jo pokupile in izvozile tuje tovarne, ki nam bodo nazaj prodale dragi špirit, dočim nimajo naše tovarne ne dela ne blaga.

(Vrednost boljševiškega denarja.) Neki Jugoslovani, ki se je vrnil iz ruskega ujetništva, je prinesel s seboj 30.000 boljševiških rubljev, za katere je dobil v mariborski banki — 20 dinarjev. Potemtakem ni čudno, da velja v Rusiji hlebec kruha 3000 rubljev, ena cigareta 120 rubljev itd.

(Izvoz kož prepovedan.) Naša vlada je preklcala svobodni promet s surovimi kožami, usnjem in usnjenimi izdelki, ker nam tega blaga doma močno primanjkuje ter so cene običajno neprestano dvigajo. V naši državi imamo dovolj usnjarn, ki bi mogle izdelati na leto čez 13 milijonov kilogramov usnja, torej več, kakor ga rabimo doma, toda izdela se je le petina, ker nam primanjkuje kož in drugih potrebščin. Ves ta primanjkljaj moramo drago uvažati. Sedaj se morajo vse surove kože prodajati le domačim usnjarnam.

(Vinorejcem) priporočamo, da gledajo bolj na kakovost vina kot pa na množino pridelka. Kaj pomaga veliko vina, če pa ni sposobno za izvoz in se mora popiti doma, kar znači veliko gnetno, pa tudi duševno škodo, ker se širi pijančevanje. Pomisliti moramo, da imajo naši sosede tudi jako dobra vina, katerim razne naše kislice ne morejo delati konkurence. Kakovost vina je odvisna od trte, lege, načina obdelovanja, a mnogo, in morda največ, pa od ravnanja z moštom in vinom samim. Mnogokje imajo dobro trto v primerni legi in zemlji in vendar je vino slabo. Nekoč mi je rekel neki vinogradnik, da ga „šomašter“ in „škrice“ ne bosta učila njegovega dela. Takega človeka treba poučiti in dokazati mu, da imamo (ali bi morali imeti) več učiteljev za vinorejce in kletarstvo, ki so se te stroke bolje izučili kot pa posamezni vinorejci. Pri nas premalo poznamo umno kletarstvo in to lahko uči le strokovnjak.

(Izvoz v inozemstvo.) Gospodarsko-finančni odbor ministrskega sveta je v svoji seji dne 6. avgusta t. l. sklenil: Izvoz blaga v inozemstvo proti plačilu določene carine je svoboden. Izvzeti so naslednji predmeti, katerih izvoz ostane še nadalje prepovedan, in sicer: pšenica (katere se sme izvoziti le 15.000 vagonov); pšenična in ovsena moka; oves; ovce; volna in volneni izdelki; goveje, telečje, bivolske, konjske in oslovске kože in izdelki iz njih; konji in kobile, razen konj in kobil, starih nad 16 let, katerih izvoz je dovoljen; goveda, razen moških živali, starih nad 10 let, ki so dobro rejena in zrela za klanje; sladkor; premog; mineralno olje; kristalna, pečena in kavstična soda; zlato in srebro ter izdelki iz njih; končno staro železo, nadalje sirovo in navadno jeklo v palicah in na pol predelano, izvzemši hladno valjano, obročasto železo. Konoplja, ki se drugače lahko izvažata, se ne sme

izvažati v Bolgarijo. — Izvoz je dopuščen v vse države. V slučaju pa, če bi iz posameznih držav, bodisi pogodbenih, bodisi nepogodbenih, ne bilo mogoče dobiti blaga, ki je za obnovo neobhodno potrebno, sta ministrski finance in minister trgovine in industrije pooblaščenca, da sporazumno prepovesta izvoz posameznih vrst blaga, ali pa prevoz vsakega blaga sploh.

(Vinstvo v Jugoslaviji.) Po statistiki znaša površina vinogradov v Jugoslaviji približno 258.000 ha, in sicer pride 1.) na staro Srbijo 56.000 ha, 2.) na Bačko in Baranjo 45.000 ha, 3.) na Hrvateko in Slavonijo 40.000 ha, 4.) na Dalmacijo 76.000 ha, 5.) na Bosno in Hercegovino 6000 ha, 6.) na Slovenijo (brez Goriske in Primorja) 35.000 ha, skupaj torej 258.000 ha. Na tej površini se pridelalo po 10letnem povprečju letno najmanj pet milijonov hektolitrov vina. Od tega se po statistiki (20 l vina na osebo prebivalstva računano) porabi približno dva in pol milijona hl vina doma in ga torej preostane za izvoz tudi dva in pol milijona hl v vrednosti 2500 milijonov, ako računamo liter le po 10 K.

(Francoski čevlji.) Večja družba francoskih trgovcev osnuje po večjih mestih Jugoslavije prodajalne čevljev, ki bodo veljali za moške 320 do 400 K.

(Izvoz našega blaga) je dovoljen v Avstrijo le za plačilo v našem denarju, v nemških markah ali češko-slovaških kronah, ne sme pa se plačevati v avstrijskih kronah, ker so skoraj brez vrednosti.

(Blago za Italijo.) Na naših železnih cestah je prevzemanje blaga za Italijo ustavljeno. Istotako se ne prevzema blago, ki gre preko Italije.

(Žetev v Italiji) je izpadla slabo. Pridelalo se je samo 40 milijonov kvintalov žita, a Italija ga potrebuje 70 milijonov kvintalov, tako da ga bo morala uvoziti 30 milijonov kvintalov. In zopet bo dobra Jugoslavija.

(Za nakup sladkorne pese) je dovolilo ministristvo trgovine sladkornim tovarnam 96 milijonov kron kredita.

(Veliko tovarno) za sukno zgradi v Karlovcu družba „Volna“. Osnovna glavnica znaša 10 milijonov kron.

(Jugoslovanska trgovska zbornica) se je osnovala v New Yorku, da bo olajševala trgovsko poslovanje med jugoslovanskimi državljani in Ameriko.

(Za pospeševanje treznosti) in za boj proti alkoholizmu je dovolilo naše ministristvo 438.000 dinarjev, od katerih odpade na Slovenijo 75.000 dinarjev.

(Svoboden izvoz) uvede Rumunija brez vsake omejitve.

(14 kvintalov žita na oral.) Profesorju Amedkiću v Zagrebu se je posrečilo, da je s križanjem raznih vrst žita dosegel pridelok 14 kvintalov žita na enem oralu.

(Seljak i zemljiški posjed) se imenuje nova knjiga gospodarskega strokovnjaka Stjepana Jurića. Knjižica velja 6 kron in se naroča pri „Štampariji jugoslovanskega kompasa“ v Zagrebu, Strossmajerjeva ulica br. 6, I. nadstropje.

Obrtnik.

Kongres načelnikov obrtnih zadrug in predsednikov obrtnih društev v Celju.

Mera potrpljenja je polna! Čas je že, da se enkrat reši ono za obrtnike važno in pereče vprašanje, kaka bo di naša bodočnost, katero pot naj zavzame obrtnik in kateri cilji naj mu bodo sveti.

Ze po polomu nam nenaklonjene habsburške države smo imeli več važnih obrtnih zborovanj v različnih krajih Slovenije, kjer so se raztrivala zelo važna vprašanja za obrtni stan, vendar brezuspešno. Vselej pa je šlo preko najvažnejšega vprašanja in to je: „zakaj so vse naše prošnje in resolucije nerešene, in kdo naj nam pripomore do uresničenja, do rešenja naših želja“. Zopet stojimo pred važnim obrtnim zborovanjem. Vabila nas kličejo na obrtni kongres, ki bo v Celju dne 5. septembra.

Tovariši obrtniki! Predrag je danes čas in predraga so pota, da bi se vozili na prazna zborovanja v oddaljene kraje. Ta kongres naj bo podlaga nadaljnjemu delu in razvoju, smernica ali vodnica obrtniku na poti v novo boljše življenje. Odločimo se še za te stroške pota na kongres, obenem pa se pripravimo, da povemo odločno našim starim strankarjem, da se ne damo več voditi za nos ter da hočemo jasnosti v obrtnih organizacijah. Laži, da hoče kdo zanašati v obrtne zadruge politiko, se morajo pobiti, ker tega nihče ne želi. Obratno pa mora priti do ujedinenja vseh obrtnih društev na stanovsko politični podlagi potem „Obrtne organizacije za Slovenijo“, da bo imel obrtni stan boljše zaslombo, boljši vpliv in boljše zastopstvo kot dosedaj, ko so ga trgale in kosalile različne politične stranke, katere so poznale obrtnika le ob volitvah. Njih kosmata vest pa se kaže dovolj jasno v tem, da ne razpišejo volitev. Kako pa trpi obrtni stan, to vedo obrtniki najbolje.

Vsled velike važnosti se naproša vsa obrtna društva in vse obrtne zadruge, da odpošljejo na kongres vsaj po enega zastopnika, preje pa naj se vsi odbori o tem posvetujejo. Vsak zastopnik naj prinese s seboj „Izkaznico“ kot pooblastilo za kongres! Vsi tisti pa, ki ne morejo v Celje, naj pošljejo pooblastila „Obrtni organizaciji“ v Novo mesto, da jih po predsednikih ali zadržnih načelnikih zastopa.

Obrtniške vesti.

(Kdo navija cene in dela draginjo?) Pred kratkim se je bralo v listih, da je na razpolago več vagonov industrijske soli za obrtnike, t. j. za usnarje, mesarje i. dr., kar je prav razveselilo. Vendar je cena 370 kron za 100 kg previsoka. Uradu za pospeševanje obrti se je posrečilo najti cenejšo in boljše sol v Trstu, medtem ko je spredaj omenjena sol iz Bosne. 100 kg s Trsta v Ljubljano

poslavljen soli bi veljalo 170 kron, kar bi bilo zelo ugodno. Sedaj pa si oglejmo našo moderno upravo! Za sol, ki bi v Ljubljano postavljena stala pri 100 kg 170 kron, je treba plačati 200 kron carine. Pa naj še kdo reče, da se pri nas obrt ne bo povzdignila in cvetela! Ali, pa, da nismo vsi zoper navijanje cen!

(Na naslov kr. državnih železnic.) Ze v eni zadnjih števil „Kmetijskega lista“ smo čitali o dvojni meri za obrtnike na železnicah. Mislimo, da ni treba znova poudarjati, kako važen činitelj je za državo obrtni stan. Le potom zdravega gospodarstva na polju trgovine in obrti sta državi zagotovljena obstoj in napredek. Vendar se ti važni činitelji pri nas tako malo upoštevajo. Mnogo se govori o verižništvu, o navijalnih cen i. dr., a če pogledamo malo globlje, tedaj vidimo takoj, kje se vse to zlo rodi in vzgaja? Tobak, železniške tarife, carina, izvozne davki itd., vse to govori in sili v ospredje vprašanje: Kako dolgo bo še to trpelo? Nihče ne more utajiti, da bi imeli obrtniki kaj več od borovelskega obrtnega shoda kot pa država sama. Takrat se je zaprosilo tako južno železnico kakor državne železnice za polovično ali vsaj nekoliko cenejšo vožnjo in za posebni vlak. Južna železnica je kot vselej prva, tudi takrat ugodila naši želji. Kaj pa državne železnice? Ne posebnega vlaka, ne polovične in ne cenejše vožnje nismo dosegli. Če torej niti državni aparat ne podpira državi potrebnih činiteljev, tedaj ni čudno, če se pojavlja med ljudstvom nezadovoljstvo ali bolje rečeno „državni strah — komunizem“. Telovadna društva imajo danes polovično vožnjo pri svojih zletih. Ali bi se ne dalo isto doseči za važna, državi koristna obrtna zborovanja? Enako tudi za obrtniške poučne mobilne tečaje? Le malo, malo zanimanja bi bilo treba, pa bi to uganko kak obrtnikom prijazni poslanec ali zastopnik lahko rešil.

(Vrtna veselica,) ki jo je priredilo dne 22. avgusta „Obrtno društvo za Novo mesto in okolico“ na korist ponesrečenemu članu, je prav dobro uspela, za kar se imenovano društvo vsem darovalcem in na pomoč došlim najtopleje zahvaljuje. — Odbor.

(Obrtna veselica) bo v Kostanjevici dne 8. septembra. Vsa obrtna društva in vsi obrtniki se nanjo s tem opozarjajo in vabijo k udeležbi. (100 litrov gorilnega špirta) odda poceni „Obrtno društvo v Novem mestu“.

(Vajenski izlet v št. Jernej,) ki bi se naj vršil dne 29. avgusta, se je preložil na poznejši čas, ko se otvori obrtonadaljevalna šola. K temu izletu se bode povabilo sodelujoče učitelstvo.

U VII 306/20/8.

Uradno potrdilo,

s katerim se potrjuje, da so kazen, izrečena s sodbo z dne 29. julija 1920., opr. št. 306/20/7 proti odgovornemu uredniku „Kmetijskega lista“ A. Jamniku glasi pravilno na 100 kron (sto kron) in ne na 200 kron, kakor je to v izdatku sodbe pomotoma navedeno.

Okrajno sodišče v Ljubljani, odd. III, dne 30. avgusta 1920.

Mali oglasi.

Išče se žagar

za vodno moč na več klinj. — Več pove Anton Milave, Dolenja vas pri Cerkljici.

Primerne prostore

z vodnim obratom za kovaško in kolarsko izdelovanje raznih voz poleg mesta ali trga in železnice, z nekoliko zemljiščem vzajem v najem, eventualno kupim. Ponudbe na M. Ložar, Dragomelj, p. Domžale.

Suhe gobe,

laneno seme, kumno in vse druge deželne pridelke kupuje trgovina s semeni Sever & Komp., Ljubljana, Wolfova ulica št. 12.

6 mladih prasičkov

(Jesenčkov) imam na prodaj. — Franc Jare, Črna vas št. 10, pošta Ljubljana.

Več panjev čebel

(dobrih plemenjakov) je na prodaj. — Alojzij Gliha, Dolga njiva, pošta Velika Loka.

500 kron nagrade

dam onemu, ki izsledi meni ukradeno kolo znamke „Britannia“. Kolo je dolgo in skoraj novo. Torbica za rekvizite, obrobljena s pločvino, ima napis „Luxus“. Na zvoncec je izbočena oznaka „Stoček“. Kolo ima ravno balanco in okro pnevmatiko; notranji robi koles so rumeno popleskani.

V. Bek, Delniška tiskarna, d. d. v Ljubljani.

Prodajam večje množino novih in starih dobro ohranjenih sodov od 60 do 4000 l, skupaj približno 700 hl.

Anton Mohar, sodarski mojster, Vič pri Ljubljani.

1 Nad 20 let obstoječa tvrdka!

Izdelovanje in prodaja raznoterih vozov

Strojno kolarstvo! Lastna kovačija! Sl. občinstvu sporočam, da prevzamem vsa v svojo stroko spadajoča naročila, kakor: kompletne izdelane kočije, kolesolne ter razne lahke in sportne vozove. — Posamezni leseni deli, neokovani, v zalogi. Na zahtevo (kolikor dopušča dobava raznega materiala) tudi okovani in kompletno izdelani detajli. — Ker deluje tvrdka že toliko let, je suhega lesa dosti v zalogi in se more postreči s solidnim in trpežnim delom. Poprave točne in cene primerne po dnevnem popustu.

Ivan Zajo, kolarski mojster, Vir, pošta Dob pri Domžalah.

Šivalni stroji

za obrtno in rodbinsko rabo z vso opremo

Dobe se tudi posamezni deli, igle, olje za stroje, potrebščine za šivilje, čevljarje in krojače.

JOSIP PETELINC v Ljubljani, Sv. Petra nasip št. 7.

Jugoslovanski kreditni zavod v Ljubljani

Marijin trg 8, Wolfova ulica 1 — Podružnica v Murski Soboti

obrestuje hranilne vloge in vloge na tekoči račun s čistimi Prometa v prvih treh mesecih nad 10.000.000 kron.

4 %

bres odbitka reutnega davka. Ustanovljen septembra 1919. Neposredno pod državnim nadzorstvom.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani,

Stritarjeva ulica št. 2.

Podružnice: v Splitu, Trstu, Sarajevu, Celovcu, Gorici, Celju, Mariboru in Borovljah; ekspozitura v Ptuj.

Delniška glavnica 50.000.000 kron, rezervni zakladi skupno okrog 45.000.000 kron, oziroma glavnica z rezervami okrog 95.000.000 kron. — Brzjavni naslov: Banka, Ljubljana.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti ugodnemu obrestovanju.

Telefon št. 261.

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, valut in dovoljuje vsakovrstne kredite.